

הרחבת היישוב והנוער הציוני

בשנים הראשונות להתישבותנו בקרית ענבים, השאיפה להרחיב את היישוב בסביבתנו וביחוד על ידנו לא ירדה מהפרק. הרבה נסיונות נעשו בכיוון זה, אבל כולם נגמרו בבלום. הרבה ערבים הוקדשו לשאלות התישבותם של הקבוצות השונות ביניהם קב' סוקולקה, קב' קרקאו, קב' שילר. היו חברים שהקדישו הרבה מאוד ממרצם בשביל להגשים את הרעיון בחיים. אבל לרגלי הרבה סיבות, ביניהם אני חושב העקרית, חוסר יסוד כלכלי, חוסר חיים בסביבה, גרמו לכשלון.

השאלה כאילו הורדה מהפרק למשך כמה שנים. הפרוספריטי בארץ, הבריחה מהקבוצות, חוסר תמידי באנשים בתוך קבוצתנו גם כן לא מעט גרמו לכך שאת שאלת הרחבת היישוב לא העלו על הפרק. אבל מה שלא מלמד השכל, מלמד הזמן.

גרם המקרה, שעל ידי שליח מקרי מהנוער הציוני שבא הנה להכשרה למשך כמה חודשים, הוקם הקשר עם הקיבוץ של הנוער הציוני. ועכשיו אנו נמצאים לאחר המעשה. כבר הוקמו חלק הגון של צריפים, בונים את חדר האוכל, נבנתה רפת ולול, ובקרוב בטח יוקמו יתר בתי הדירה והמשק הדרושים. כרגע ישנם כבר על המקום קרוב לארבעים חבר, ובקרוב בטח כולם יהיו מרוכזים כאן.

לא מיותר יהיה גם להתעכב בקצרה על הגורמים שדחפו אותנו לפעולה הזו. אני שהיתי אחד בין אלה אשר נאחזתי בהצעה הזו, והמוכן לתת שכמם גם היום, לעזור להם בכל אשר יפנו. היה ברור שאנו הולכים ומתנונים מחוסר אנשים, וסביבה חיה, שבזמן צרה לא נוכל לעמוד נגד הכוח המתנגד. ראיתי שקבוצת "אביב" אשר התאמצנו איתה, לא הולכת בדרך הנכונה. אמנם לא כדאי להזכיר נשכחות וטוב מאוד שמאז עד עכשיו הכול השתנה. אבל אז היה מקום רב לחששות אם בכלל דבר מה יקום מהאחוד הזה. ולא להאז אשר קיום הנקודה שלנו יקר מכול, ראוי את הפתרון והישועה בהכנסת עוד אנשים, אם לא לקבוצתנו אז מחוצה לנו, אבל בקרבתנו.

אני גם ראיתי ברור שבכלל מורגשת התעוררות בסביבה שלנו

יכין מתכוננת לעבד את דילב ב, מדברים על בתי מרגוע, ובכלל נראית פרספקטיבה לעבודה צדדית בסביבה שלנו, והרגשתי שאנו צריכים להיות מוכנים לקראת זה. ברור היה שבא הזמן המתאים להוציא מהארכיון את כל מרצנו מאז, ושוב לנצל אותו לעזרת המפעל של הרחבת היישוב.

והנה כמו כל מטרה רחוקה כשאדם מצפה לה הרבה זמן, והיא אצלו כקדושה טרם שהשיג אותה, לאחר המעשה כאילו הכול ברור לו, כאילו אחרת לא יכול היה להיות, והכול בתכלית הפשטות. ולפעמים הוא מתחיל לראות במטרה הזו פגמים וחסרונות, ואפילו גם הפסד, או דבר אחר המתנגד לרוחו ולרציונל. אותו הדבר קרה גם עם חלק חברים בקבוצה, בשאלת הנוער הציוני. ישנם חברים אשר בשקט נוהגים סבוטז' ביחס אליהם, והם רואים במפעל הזה ליקויים מרובים, אפילו יותר מכפי שאפשר לראות צדדים חיוביים. בחיים שלנו הרבה מאוד תלוי באנשים העומדים על-יד ההגה. הם על פי רוב נותנים את "הטעם לאוכל" בכל ענפי חיינו. עם חילופי גברא בהנהלות ובמוסדות, לא מעט גם משתתפים החיים היום יומיים בפעולות ובמעשים. ומפני זה חשוב מאוד לברר עד כמה לנו חשוב שהנוער הציוני יצליח בהתישבותו. עד כמה שרצוי שנצור אתם יחסים טובים. באיזו מידה אנו צריכים לעזור להם, ועד היכן צריכים להיות הויתורים. אמנם גם אחרי הברור המקיף, חברים שמתנגדים להם בזמן שהם עומדים או יעמדו בראש אפילו בלי מתכון היחוסים יהיו פגומים.

נניח לרגע שקבוצה המשתיכת לַחֲבֵר הקבוצות היתה הרבה יותר רצויה לנו, אני חושב למיותר לפתוח ויכוח בכיוון זה. גם במקרים אלה ישנם לפעמים אי הבנות שונות, ואפילו יחוסים גרועים. אבל האם זה היה נתון לבחירה? ומהצד השני הלא רק בשנה העברה או לפני שנה וחצי הקבוצה שלנו החליטה למסור חלק מאדמתה מעבר לכביש לאנשים פרטיים או לחברים של מושב עובדים, בלבד שיתישבו אנשים בסביבתנו. הלא רק המקרה גרם

YHM

עמוד 192 ביומן

שהמפעל הזה לא יצא לפועל. ואם להעביר קו השוואה בין ההצעה האחרונה ובין הנוער הציוני, עם כל נטיותיו הפוליטיות, אני חושב שזכות קדימה לאחרונים. אני ראה אותם בעיני כחומר חלוצי טוב, אנשים שרוצים לחיות חיי קבוצה, חברים שרוצים לעבוד כל חייהם בכפר ובחקלאות. מספקני אם נמצא הרבה מקבוצות אשר משתיכים לחבר-הקבוצות, אשר היו מסוגלים לזה שאני ראיתי מהם שמטילים בהם דופי. אני חושב שבטבע הדברים שמציאות החיים תקרב אותנו, ותפילת העבודה והחיים המשותפים ירסו את המחיצות הפוליטיות בינינו, הגשר של ניר שמבדיל בין הנוער הציוני הימני ובין קבוצת קרית ענבים השמאליים, יהפוך לגשר ברזל ובקלות ובטחון נוכל להתאחד (הכוונה לא איחוד ממש אלא בדברים ופעולות הניתנות לאיחוד). אבל אפילו אם לא יבוא האיחוד המפלגתי, גם אז אני חושב שהיחוסים צריכים להיות טובים, גלויים וישרים. צריכים להמצא חברים גם במחננו וגם במחנה שלהם אשר ידעו תמיד להתרומם מדברים קטנטנים, שידעו לותר ולמצוא את הדרך לשלום. כי המקום דורש את זאת; החיים מצוים עלינו לעשות את זאת.

בלי כל ספק שיש להתחשב עם מצבים שונים שכל נקודה נמצאת. ואנחנו צריכים להיות, ולכל הפחות לרצות לתת להם את העזרה המקסימלית אם גם אפילו יש בזה לפעמים משום הפסד של חצי יום עבודה... ביחד עם זה אנו צריכים לכתוב בננו זכרון-דברים. צריך לבא הסכם אשר להבא הוא יתבטא בצורת לשכת עבודה, או הנהלה משותפת לפעולות משותפות. מצב קשה ומיוחד נוצר עכשיו בזה ששאלת הקרקע הסתבכה: אין להם קרקע אין להם יסוד, וכל מרצנו צריך להיות נתון בשבל למצוא פתרון להם. להשיג קרקע להם זה כמו להשיג קרקע בשבלנו. לנו צריכה להיות יותר יקרה נקודה ישובית עניה וקטנה, מהרעש הגדול של בתי מרגוע. ואנו צריכים להתנגד לכל דונם שמתאים לעבוד שלא ימסר כאן, לא לעובדי-הקרקע. אני מקדם את ההתישבות של הנוער הציוני בברכת שהחיינו.

(תנאי ההסכם המשך)

יצחק

19/2/1935